Vinařský věstník

5
2019

Obsah:

Z domova 2
Ze zahraničí 7

jihomoravský kraj

Ve spolupráci s Jihomoravským krajem zpracoval SVČR
Produkováno s podporou Vinařského fondu ČR.

KAMENITÝ POVRCH PŮDY VE VINICI OVLIVŇUJE VÝRAZNĚJI MIKROKLIMA, FOTO: PAVEL PAVLOUŠEK

Z domova

Předsednictví ČR ve skupině V4: Prioritou je odstranění dvojí kvality potravin

9. 5. 2019 – Tisková zpráva – Zamezení rozdílné kvality potravin na různých trzích, nová Společná zemědělská politika a ochrana lesů budou prioritami Ministerstva zemědělství (MZe) v rámci českého předsednictví Visegrádské skupině. Česká republika se jej na jeden rok ujme 1. července. Priority předsednictví představila dnes česká delegace na rozšířeném zasedání zemí Visegrádské skupiny ve Staré Lesné na Slovensku.

„Na konci dubna Evropský parlament přijal směrnici o nekalých obchodních praktikách, která je pro dozorové orgány nepoužitelná a fakticky vede k legalizaci dvojí kvality. Nemůžeme připustit, aby existovali občané několika kategorií. Chci proto se svými resortními kolegy znovu téma dvojí kvality potravin otevřít a usilovat o odstranění těchto potravin ze společného trhu EU," řekl ministr zemědělství Miroslav Toman. Ministerstvo zemědělství bude pokračovat v rozběhnutých projektech, které nastolilo slovenské předsednictví. Jako svá hlavní témata si Ministerstvo zemědělství pro dobu českého předsednictví stanovilo také reformu Společné zemědělské politiky, zahájení diskuze o společné lesnické politice, problematice sucha a zadržování vody v krajině. Bude klást důraz i na podporu a rozvoj biohospodářství.

„V rámci iniciativy BIOEAST bude Česká republika aktivně spolupracovat na tvorbě společné Strategické výzkumné a inovační agendy. Usilovat budeme o zvýšení účasti v evropských projektech, které tento sektor podporují. Podstatné bude zjednodušení Společné zemědělské politiky, její flexibilita a nastavení rovných podmínek," uvedl ministr Toman.

Česká republika se při řadě dalších pracovních setkání, konferencí, odborných seminářů bude snažit prosadit společné projekty na prohlubování spolupráce a koordinace postojů státu V4. ČR převezme předsednictví od Slovenska, v červenci 2020 na něj naváže polské předsednictví.

VOJTĚCH BÍLÝ, TISKOVÝ MLUVČÍ MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ

Průběh administrace operace 6.1.1 Zahájení činnosti mladých zemědělců v Programu rozvoje venkova 2014-2020 – aktualizace k 6. 5. 2019

V Praze dne 6. května 2019 – Cílem operace je podpořit zahájení aktivního podnikání mladých zemědělců v zemědělských podnicích prostřednictvím podpory realizace podnikatelského plánu.

Dotace činí 45 000 EUR a je poskytnuta ve třech splátkách.

Výše první splátky činí 50 % dotace, tj. 22 500 EUR, a je vyplacena po schválení podnikatelského plánu a podpisu Dohody o poskytnutí dotace. První splátka je přepočtena kurzem stanoveným k 1. 1. roku podpisu Dohody o poskytnutí dotace (tj. kurzem stanoveným Evropskou centrální bankou (dále jen „ECB") k 31. 12. předchozího roku).

Druhá splátka činí 45 % dotace, tj. 20 250 EUR, a je vyplacena po uplynutí druhého roku realizace podnikatelského plánu, tj. po uplynutí 24 měsíců po podpisu Dohody o poskytnutí dotace. Pro vyplacení druhé splátky příjemce dotace předloží Žádost o platbu nejpozději do 24 měsíců od podpisu Dohody o poskytnutí dotace. Druhá splátka je přepočtena kurzem stanoveným k 1. 1. roku, ve kterém bude tato splátka vyplacena (tj. kurzem stanoveným ECB k 31. 12. předchozího roku).

Vyplacení třetí splátky ve výši 5 % dotace je podmíněno řádným provedením podnikatelského plánu. Vyplacení třetí splátky je provedeno automaticky SZIF bez nutnosti předložení Žádosti o platbu příjemcem dotace za předpokladu, že budou naplněny všechny podmínky Pravidel. Poslední splátka je přepočtena kurzem stanoveným k 1. 1. roku, ve kterém bude tato splátka vyplacena (tj. kurzem stanoveným ECB k 31. 12. předchozího roku).

ZDROJ: STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND

Extrémně silné výskyty hraboše polního v porostech obilnin

29. 5. 2019 – Tisková zpráva – V průběhu května byly zaznamenány v porostech obilnin jižní Moravy extrémní výskyty hraboše polního, které dosahují lokálně až 80 % poškození porostů. Zemědělci se tak potýkají s palčivou otázkou, jak bojovat proti přemnoženým hlodavcům, zda má význam poškozené porosty ošetřovat nebo je nahradit výsevem jiné plodiny.

ÚKZÚZ monitoruje situaci především v trvalých porostech trav a vojtěšky, neboť gradace hrabošů probíhají podobně ve všech plodinách. Situace se výrazně liší i v rámci nejpostiženějších okresů. Přestože i v Čechách jsou detekovány vyšší výskyty tohoto škůdce, celková čísla jsou zde výrazně nižší a bez větších dopadů na porosty. V současnosti jsou detekovány případy napadení v množství až 5000 nor na ha a více v okresech jižní Moravy (Břeclav, Brno venkov, Prostějov, Vyškov, Hodonín, Blansko).

Hraboš polní patří mezi druhy s pravidelnou gradací, která se v podmínkách ČR opakuje ve 2–4 letých cyklech trvajících 1–2 roky. Populační dynamika hraboše je momentálně na vzestupu, což potvrzují i zpracovaná data ÚKZÚZ. Díky srážkám a dobře vegetujícím porostům by mohlo dojít k populačnímu zlomu až v polovině léta. Do té doby však mohou hraboši působit velké škody nejen v porostech obilnin, ale také řepky, příp. dalších plodin, kam se budou mít tendenci šířit po vyčerpání zdrojů.

Momentálně se proti přemnoženým hlodavcům nedá využít žádné zaručené ochrany. Chemický postup je možný tam, kde jsou výskyty lokálně na střední úrovni. Tam kde dochází k významným škodám bude mít ošetření jen částečný efekt. Je však možné doporučit náhradu obilnin včetně hlubokého zpracování půdy pomocí dlátového kypřiče s následným upěchováním půdy tak, aby došlo k co největšímu narušení nor a likvidaci dospělých hrabošů.

Z gradační křivky je patrné, že v roce 2019 dosáhne populace hrabošů svého maxima. K současným extrémním výskytům přispělo suché a teplé počasí předcházejícího roku. Problémy s hraboši jsou pro jižní Moravu a oblast Hané typické. Ideální podmínky navíc poskytuje bezorebný systém uplatňovaný na většině ploch Moravy. Také současné nastavení protierozních opatření založené na setí do zmulčované plodiny podporuje populace hrabošů. Pěstitelé by tak měli reagovat na rizika spojená s bezorebnými technologiemi a při překročení prahů škodlivosti v jarním období aplikovat přípravky registrované na hraboše dle pokynů na etiketě. Včasnou ochranou lze předejít následným kalamitám, které pak vyžadují výjimečné řešení stavu.

Bližší informace k výstupům monitoringu, včetně aktuálně povolených přípravků na ochranu proti hraboši polnímu, je možné nalézt na stránkách Rostlinolékařského portálu.

ZDROJ: ÚSTŘEDNÍ KONTROLNÍ A ZKUŠEBNÍ ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÝ

Likérky žádají rovnou daň

Stát by měl zdaňovat všechny výrobce alkoholických nápojů podle skutečného obsahu alkoholu včetně vinařů, navrhuje Unie výrobců a dovozců lihovin. Svaz vinařů s návrhem nesouhlasí a připomíná, že producenti v jiných zemích zdaňováni zpravidla nejsou. Podle Ladislava Minčiče z Hospodářské komory by měl stát přihlédnout i k rozdílným nákladům na výrobu například u vína a destilátů.

LN, 9.5.2019

Vláda schválila vyšší daně na tabák, líh a hazard

Spotřební daně z cigaret a tabáku – včetně zahřívaného – by měly od příštího roku stoupnout o deset procent. Sazba u lihu by se pak měla zvýšit o 13 % a vyšší zdanění čeká také vybrané hazardní hry. Návrh ministerstva financí schválila vláda. Před zvyšováním daní varuje Hospodářská komora, podle ní by se sazby neměly měnit skokově.

HN, 28. 5. 2019

Jak omezit nadměrné pití alkoholu? Pomohla by regulace reklam, tvrdí studie

K omezení nadměrného pití alkoholických nápojů a popíjení mladistvých by v Česku nejúčinněji vedlo regulování reklamy a zvýšení daní na alkohol. Ukázala to studie o společenských nákladech konzumace alkoholu, kterou pro Úřad vlády vypracoval Institut pro zdravotní ekonomiku iHeta. Nadměrné pití ČR ročně podle studie stojí asi 56,6 miliardy korun, a to za ztrátu produktivity, léčbu či kvůli kriminalitě, invaliditě a předčasným úmrtím. Odpovídá to asi 1,2 procenta hrubého domácího produktu (HDP). Česko patří k zemím s nejvyšší spotřebou alkoholu na obyvatele. Podle poslední vládní zprávy o užívání drog denně popíjí kolem 600 tisíc Čechů a Češek, z nich 100 tisíc nadměrně. Odborníci už dřív sledovali mimo jiné úmrtnost těch, kteří se ze závislosti na alkoholu léčili. Zjistili, že průměrná doba dožití u nich dosahovala 57 let, popsal výzkumník Národního ústavu duševního zdraví Ladislav Csémy.

Podle studie iHeta by zvýšení daně u alkoholu o deset procent vedlo ke snížení spotřeby alkoholu o 4,4 procenta. U piva by to mohlo být o 4,6 procenta, u vína o 6,9 procenta a u tvrdého alkoholu o osm procent. "Bylo dokázáno, že plošné zvýšení daně na alkohol má větší vliv než dílčí zavádění daně pouze na jeden typ alkoholu. V neposlední řadě zvýšení daně snižuje i míru těžkého pití alkoholu," uvádí studie. Podle ní by spotřeba "těžkých pijáků" při desetiprocentním zvednutí daně klesla o 2,8 procenta. Experti si myslí, že zvyšováním výdělků se alkohol stává dostupnějším. "Lidé berou o 40 až 50 procent víc než před deseti lety, alkohol se o tolik nezdražil," podotkl jeden z autorů studie Tomáš Mlčoch. Studie říká, že by vhodným opatřením mohla být rostoucí sazba spotřební daně. Zvedala by se například o dvě procenta víc než ceny. Pokud by se například inflace zvýšila o procento, alkohol by zdražil o tři procenta. Takové opatření měla v minulosti Británie.

Omezení reklamy by mělo vliv hlavně na pití dětí a mladistvých. Analýzy ukázaly, že bez reklamních spotů a plakátů se první zkušenost s alkoholem posouvá do vyššího věku a mladí také pijí méně často a menší množství. Zvýšení marketingových výdajů o deset procent se odrazí v růstu spotřeby o 0,3 procenta, poukazují autoři studie. Zákaz či omezení reklamy je legislativně jednoduché opatření, nestojí téměř nic a přináší velké úspory. Výsledkem studie pro vládu je seznam deseti opatření. Po zákazu reklamy a vyššího zdanění obsahuje zvýšení kontrol řidičů, okamžité odebírání řidičských průkazů, omezení prodejní doby alkoholu či uvádění kalorické hodnoty alkoholu na etiketě. Babišova vláda v programovém prohlášení slibuje, že prosadí snížení DPH u točeného piva. Ministerstvo financí pak plánuje růst spotřební daně u lihu.

ZDROJ: DENÍK.CZ, AUTOR: ČTK, 7. 5. 2019 (KRÁCENO)

Pivo může opět zdražovat. Kvůli suchu i rostoucím mzdám

Nejen prudce rostoucí mzdy, ale i sucho mohou tlačit pivovary k dalšímu zdražování piva. Sladovnický ječmen totiž patří k plodinám, které sucho snášejí nejhůře. Počasí sráží jeho výnos i kvalitu. A přestože má Česko stále velké přebytky, sklizeň i výnosy jarního sladovnického ječmene loni čtvrtým rokem klesly. Pivovary tvrdí, že kvalitních surovin je stále dost. Česko má coby jeden z největších výrobců v Evropě zatím o 40 procent více sladu, než samo spotřebuje. K cenové politice se výrobci nevyjadřují, trh tradičně čeká na to, až se k nepopulárnímu kroku rozhodne lídr Plzeňský Prazdroj. Naposledy tuzemské pivovary zdražily v řádu procent loni na podzim. Cena ječmene a chmele na jeden půllitr piva je asi 50 haléřů.

„Nejpěstovanější chmel v ČR, žatecký poloraný červeňák, se zrovna potýká velice špatně ani ne tak se suchem, jako s vysokými teplotami nad 30 stupňů Celsia," říká Josef Patzak z Chmelařského institutu Žatec. Před třemi lety institut zahájil pro japonský pivovar Suntory v Kjótu smluvní výzkum na šlechtění jemného aromatického chmele s vyšší odolností k suchu. Vhodné genotypy, které vzejdou z křížení, by mohl zaregistrovat nejdříve za pět let. Chmel ▸

se v tuzemsku pěstuje v historicky sušších oblastech. Pěstitelé, kteří měli loni o čtvrtinu nižší úrodu, s obavami hledí na předpověď v příštích týdnech. Částečně se problém snaží řešit i budováním závlah a retenčních nádrží.

ZDROJ: IDNES.CZ, AUTOR: FILIP HORÁČEK, 14. 5. 2019 (KRÁCENO)

Nelegální domácí pálenka teče proudem. Zvedá tak celkovou produkci až na dvojnásobek

Praha. V průměru takřka osm milionů litrů slivovice a jiných destilátů v přepočtu na 38procentní obsah alkoholu si lidé ročně v Česku nechají vypálit ze svého ovoce v pěstitelských pálenicích. Oficiálně a po zaplacení daně. Po připočtení nelegální domácí výroby je ovšem skutečná produkce vlastních pálenek až dvojnásobná. Vyplývá to z podkladů, které tuzemské Unie výrobců a dovozců lihovin a Unie destilatérů připravily v souvislosti s aktuálními debatami o sjednocení pravidel pro „domácí" pálení v Evropské unii. Množství pálenky, kterou si lidé doma načerno ze svého ovoce vyrobí, představuje 50 až sto procent oficiální výroby v celkových 560 fungujících pálenicích, které jediné mohou ze zákona lidem vlastní úrodu zpracovávat. „Záleží na regionu. Na střední a jižní Moravě je vlastní kvas a pálenka z vlastní úrody takový folklor, tam leckde soukromá výroba i převyšuje legální produkci z pálenic. Ale celkově nelegální výroba záleží rok od roku víc na počasí a velikosti úrody," reaguje šéf Unie destilatérů Václav Šitner.

Stát loni vybral na spotřební dani od průmyslových likérek a velkých producentů lihovin necelých 7,4 miliardy korun (při plné sazbě 285 korun na litr čistého alkoholu) a k tomu z pěstitelského pálení (při poloviční sazbě) díky loňské špičkové úrodě ovoce nadprůměrných víc než 590 milionů. To zhruba odpovídá po přepočtu na alkohol s obsahem 38 procent lihu prodeji 68 milionů litrů klasických (průmyslových) lihovin a přes deset milionů litrů destilátů vyrobených lidem z ovoce v pěstitelských pálenicích. Úměrně tomu bylo loni zřejmě vyšší i nelegální domácí pálení. Daňový únik ve výši několika set milionů korun u nás ale těžko někdo výrazně sníží. Vlastnictví destilační kolony totiž není v Česku trestný čin, a i když zákon povoluje vypálit na domácnost maximálně 30 litrů čistého alkoholu za sezonu, celníci, kteří na výběr daně dohlížejí, jen těžko mohou domácího výrobce odhalit. Přestože směrnice Evropské unie umožňuje domácí výrobu jen při zaplacení spotřební daně, a to minimálně ve výši 50 procent základní sazby pro průmyslové producenty, pravidla se napříč Evropou hodně liší. Například Maďarsko umožňuje za poměrně benevolentních podmínek pálit doma bez daně. Slovensko takovou možnost při splnění některých omezení zavedlo letos.

Rumunsko, předsedající nyní Evropské unii, a další země s tradicí domácí výroby destilátů se pokusily návrhem na zavedení legálního, od daně osvobozeného pálení soukromými osobami pravidla pro všechny členské státy sjednotit. Což zhruba polovina zemí odmítá a česká ministryně financí Alena Schillerová (za ANO) návrh na jednání ministrů osmadvacítky minulý týden vetovala. Obává se prý, že takové osvobození soukromého pálení od daně by vedlo k masivní nekontrolované výrobě, riziku další metanolové kauzy a státní rozpočet by zaznamenal ztrátu odhadem až půl miliardy korun. Zároveň by to podle Schillerové vedlo k úbytku prodejů lihovin a destilátů v komerčních zařízeních, a tím pádem i k nižšímu inkasu spotřebních daní.

Proti legalizaci domácího pálení a jeho osvobození od daně vystupuje i celní správa. „To by vedlo k úbytku, ne-li zániku pěstitelských pálenic, které se podílí na příjmech státního rozpočtu, nebyla by zaručena zdravotní nezávadnost vyrobených destilátů. Dopad do veřejných rozpočtů by byl nejen ve snížení výnosu na spotřební dani, ale i v dalších daňových příjmech, jako je DPH a daň z příjmu," varuje Generální ředitelství cel ČR. Návrh Rumunska odmítá i řada dalších zemí a zjevně nemá velké šance na nezbytné jednomyslné schválení. Což je podle šéfa Unie destilatérů Šitnera jenom dobře, protože i podle něj by to vedlo k dalšímu těžko kontrolovanému šíření domácího pálení.

ZDROJ: LIDOVKY.CZ, AUTOR: MIROSLAV PETR, 25. 5. 2019 (KRÁCENO)

Čechy zajímá, odkud je alkohol v obchodech. Letáky o tom ale většinou mlčí

Čeští spotřebitelé se stále častěji pídí po původu zboží. V případě alkoholu i přes metanolovou kauzu, která stála životy 48 lidí, dávají přednost domácí produkci. Maloobchodní řetězce se ale ve svých letácích původem alkoholických nápojů většinou nechlubí. Zemi původu uvádějí tiskoviny supermarketů jen ve třetině případů. Dvakrát častěji se jí chlubí v případě tuzemských produktů a vína. Vyplývá to z dubnové analýzy společnosti Česká distribuční, která akční letáky obchodních řetězců doručuje. Vlajka, mapka nebo zkrátka jen název země, z níž produkt pochází, je pro spotřebitele podstatným ukazatelem. „Pro české zákazníky je informace o tom, odkud výrobky pocházejí, stále důležitější. Chtějí si vybrat produkty, kterým důvěřují," uvedl ředitel České distribuční Petr Sikora, ředitel České distribuční. Podle něj se prodejci snaží vyjít zákazníkům vstříc a podíl informací o původu alkoholu roste.

Přibližně polovina vín s uvedeným původem pochází z Česka, následuje s 11 procenty z Francie a devíti procenty španělská vína. V případě piva je vlajkou či názvem země označeno 46 procent výrobků, přičemž jde v drtivé většině případů o domácí produkci. „Češi vědí, že pivo je naše, a proto není nutné na to tolik upozorňovat. Jiná situace je u vína, kde má oblast velký vliv na chuť," upřesnil Sikora. Na letácích se stále častěji vyskytuje i slovní popis nebo doporučení, s čím víno nejlépe kombinovat.

V případě tvrdého alkoholu ale řetězce už tak otevřené nejsou. „U tvrdého alkoholu uvádějí původ jen v 11 procentech případů," doplnil Sikora s tím, že výjimku tvoří méně známé a sváteční nápoje. Ty bývají naopak doplněny i recepty, letáky popisují jejich chuť či příběhy značek, uvádějí způsob výroby a možnosti použití.

ZDROJ: DENÍK.CZ, AUTOR: MICHAL JANKO, 20. 5. 2019 (KRÁCENO)

Ovocnáři sčítají škody. Mrazivé dny jim sáhly na letošní úrodu

Noční a ranní mrazivé teploty z posledních dnů a týdnů vadí ovocnářům. Někteří už nyní uvádějí, že mají po úrodě. Jednou z nejpostiženějších oblastí je podle pěstitelů západ Čech. Sadaři požádají o kompenzaci od státu. Stejně jako předloni, kdy mrazy poničily úrodu v celé Evropě. Finální výši škod vyhodnotí až v červnu: podle počtu plodů, které na stromech zůstanou. Obrana ovocných sadů před mrazy je omeze-

ná. Používají se například protimrazové závlahy, parafinové svíce, pálení klestí a slámy či promíchávání vzduchu pomocí ventilátorů nebo vrtulníků. Možnosti komerčního pojištění proti mrazům jsou kvůli velké rizikovosti velmi omezené.

Podle prvních odhadů způsobily nedávné mrazy ovocnářům škody za desítky milionů korun, uvedl pro agenturu ČTK předseda Ovocnářské unie ČR Martin Ludvík. Mrazy nejvíce poškodily hrušně a třešně. Na některých místech poškodily také jabloně, které jsou hlavním ovocným druhem v ČR. Letošní škody z mrazů však podle Ludvíka nedosáhnou rozsahu obrovské mrazové škody z roku 2017. Tehdy dubnové a květnové mrazy poškodily asi 40 procent ploch sadů v Česku a ztráty na produkci dosáhly půl miliardy korun. Sklizeň se tehdy propadla na hluboce podprůměrných 119 310 tun a byla druhou nejnižší sklizní od roku 1990 na území Česka.

ZDROJ: ČESKÁTELEVIZE.CZ, AUTOR: ZEM, 15. 5. 2019 (KRÁCENO)

Nejvíce dotací z EU šlo v ČR na dopravu

Největší objem evropských dotací směřoval za 15 let českého členství v EU do projektů dopravní infrastruktury. Prostředky pak mířily také do podpory podnikání, životního prostředí nebo výzkum. Největší balík peněz dostalo hlavní město, například na dostavbu linky metra A nebo část Pražského okruhu.

LN, 2. 5. 2019

Zákon má zastavit dvojí kvalitu potravin. Budou hrozit milionové pokuty

Směrnici ochraňující spotřebitele před takzvanou dvojí kvalitou potravin v dubnu europoslanci přijali v měkčím znění, než žádali někteří čeští zástupci. Téma ale českým politikům stále nedá spát. Ministři dnes budou projednávat novelu zákona o potravinách. Jednou ze změn, které by měl přinést, je právě regulace dvojí kvality. „Cílem návrhu je, aby potraviny, které se svými vlastnostmi liší, nebyly spotřebiteli prezentovány stejným způsobem. Chceme, aby měl možnost vybrat si stejně kvalitní výrobky, jaké se prodávají kdekoliv v zahraničí," řekl Deníku mluvčí ministerstva zemědělství Vojtěch Bílý. Státní zemědělská a potravinářská inspekce by nově měla kontrolovat, zda se kvalita potravin prodávaných v Česku neliší od těch zahraničních, pokud jsou prezentovány obalem, označením, grafikou či marketingem jako stejné zboží. „Za porušení pravidel bude možné udělit pokutu až do výše 50 milionů korun," prohlásil Bílý. Ministr zemědělství Miroslav Toman (ČSSD) uvedl, že problém dvojí kvality se týká takřka výhradně jen nadnárodních společností.

Další změny legislativy se budou týkat adaptace zákona na evropské nařízení o úředních kontrolách. Spotřebitelé by měli zaznamenat hlavně nové podmínky pro použití loga Česká potravina. Maso bude smět být touto značkou označeno jen tehdy, bude-li ze zvířete, jež bylo v Česku narozeno, chováno i poraženo. „Doposud stačí pouze poražení zvířete v České republice," vysvětlil mluvčí. Úprava bude reagovat rovněž na rostoucí oblibu pokrmů z hmyzu, které jsou zařazeny mezi takzvané nové potraviny. Jde o výrobky, které se v Evropské unii ve významné míře nepoužívaly ke spotřebě do roku 1997. Pokud ministři novelu zákona schválí a projde včas celým legislativním procesem, měla by začít platit letos v prosinci. Méně přísnou evropskou úpravu vzalo ministerstvo na vědomí. Podle Tomana se ale nebude omlouvat různé složení výrobků preferencemi spotřebitelů nebo dostupností surovin.

ZDROJ: DENÍK.CZ, AUTOR: JIŘÍ JANDA, 20. 5. 2019 (KRÁCENO)

Dvojí kvalitu potravin kontroloři zřejmě otestují v mezinárodních laboratořích. Vzorky jim mohou poslat zahraniční kolegové

Úřady jako Státní zemědělská a potravinářská inspekce a Česká obchodní inspekce hledají cesty, jak budou kontrolovat kvalitu potravin a prověřovat, jestli například zamražená pizza na pultech třeba v sousedním Rakousku není lepší než stejně zabalený produkt v supermarketu v Česku. Podle informací HN budou kontroloři zboží testovat v mezinárodních laboratořích a spolupracovat s kolegy ze zahraničí. Prodejce, který zákazníkům v Česku nabídne ve stejném obalu horší produkt než obchodník v jiné evropské zemi, může dostat pokutu až 50 milionů korun. Zákaz takzvané dvojí kvality potravin i dalšího zboží, například drogerie, schválila v pondělí vláda. "Státní zemědělská a potravinářská inspekce bude při posuzování kvality potravin spolupracovat i s dozorovými orgány v dalších členských zemích EU," uvedl ministr zemědělství Miroslav Toman (ČSSD).

Inspektoři přitom nemají pouze porovnávat údaje z obalů. V praxi to tedy může vypadat tak, že se kontrola zaměří na produkty, které si inspekce sama vytipuje nebo ji na ně upozorní spotřebitelé. Nakoupí je, nechá z nich odebrat vzorky a osloví kolegy z různých států, aby zajistili další vzorky pro srovnání. Výsledky pak vyhodnotí. Předběžný plán pak podle informací redakce zatím počítá s tím, že se zboží bude testovat v mezinárodních laboratořích. Obchodní inspektoři, kteří spadají pod ministerstvo průmyslu a obchodu, už i v současnosti kontrolují porušování zákazu nekalých obchodních praktik. "V případě kontrol dvojí kvality výrobků by mělo dojít pouze k upřesnění postupů, jak kontrolovat nekalé obchodní praktiky," uvedl šéf odboru komunikace ministerstva Jan Piskáček.

Proti nim razantně protestuje Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR. "Obchodníky nejsou pouze velké řetězce, ale i malé obchody v regionech. Pro maloobchodníka na venkově je tato povinnost téměř nesplnitelná a pokuta zcela likvidační," uvedla generální ředitelka asociace Eva Svobodová. Ministr zemědělství Toman však sankci považuje za adekvátní. Jeho úředníci navíc doufají, že hrozba sankce usnadní vyjednávání supermarketů s dodavateli o tom, že budou do Česka distribuovat stejné šarže jako třeba do Německa. "Cílem je, aby na trhu nebyly výrobky dvojí kvality. A k tomu není třeba potrestat desítky prodejců, bude stačit, když začnou respektovat pravidla," uvedlo ministerstvo průmyslu a obchodu.

ZDROJ: IHNED.CZ, AUTOR: KATEŘINA FROUZOVÁ, 22. 5. 2019 (KRÁCENO)

Maso s označením CZ nemusí být z Česka, legislativa mate zákazníky, varuje agrární komora

Maso s označením CZ nemusí pocházet z České republiky. Na tiskové konferenci to řekl prezident Agrární komory ČR Zdeněk Jandejsek. Je to podle něj dáno legislativou a zákazníci jsou tak ▸

mateni. „Masné výrobky mohou být postupně vyráběny v několika zemích. Ať se jedná o chov, porážku či balení. Současná legislativa však nařizuje, že (na výrobku) musí být označena poslední země, kde došlo k nějaké změně. Maso tak může pocházet z Polska, Německa či Španělska. Stačí ale, aby bylo dovezeno v půlkách a v ČR bylo jen rozbouráno a zabaleno," dodal s tím, že pak je označeno jako české. Podle Jandejska se například vepřové dovezené ze Španělska dá poznat podle temnější barvy i vizuálně. Když se dostane k českému zákazníkovi, je v době prodeje staré deset až 12 dní, řekl.

Údaje o potravinové a zemědělské soběstačnosti Česka kritizoval v první polovině května premiér Andrej Babiš (ANO). „Dneska jsou čísla o soběstačnosti katastrofální. Každý stát se má dlouhodobě zasadit o to, aby uživil svoje obyvatele. Máme 30 let od revoluce. V 90. letech, kdy nebyla vize v zemědělství, politici řekli, že si vše dovezeme. Máme tady největší koncentrace řetězců a zásadní chyba byla umožnit cizincům kupovat půdu," řekl na sněmu Agrární komory premiér. Aktuální výkupní cena vepřového je podle komory mezi 43 a 44 korunami za kilogram jatečného prasete. V přepočtu na živou váhu jde o 33 až 34 korun za kilogram. V ČESKU byla podle údajů Českého statistického úřadu předloni průměrná spotřeba vepřového 42,3 kilogramu na osobu, klesla tak o 1,2 procenta. Naopak o půl kilogramu, tedy o 1,8 procenta na 27,3 kilogramu, se zvýšila spotřeba drůbežího masa a byla nejvyšší od počátku měření, které začalo v roce 1948.

ZDROJ: E15.CZ, AUTOR: ČTK, 23. 5. 2019 (KRÁCENO)

Ve vzorcích českého máku bylo nalezeno vysoké množství vysoce návykového morfinu

V jedné z českých laboratoří objevili ve vzorcích máku nepovolené množství morfinu, přičemž se jedná o vzorky, které jsou původem z České republiky. Kontroly máku probíhají jednou ročně a morfin v něm nacházejí často, jak ve vzorcích z Česka, tak ze zahraničí. Morfin je však vysoce návykový opiát. Pokud by byla akceptována hodnota bezpečné konzumace na základě závěru odborníků (podle SZPI 5 mg morfinu/kg máku), zhruba polovina šarží máku uváděná na trh v ČR této podmínce nevyhoví.

Existuje takzvaný technický mák, který se pěstuje pro potřeby farmaceutického průmyslu a ze kterého se vyrábí hlavně léčiva. V potravinářském průmyslu se však nepoužívá. Dále existuje potravinářský mák, který má nízký obsah opiových alkaloidů, ale má vysoké chuťové a nutriční vlastnosti. Těhotné ženy by si měly dávat pozor. Morfin nezpůsobuje vrozené vady, ale může tlumit dechové centrum novorozence, způsobuje placentární vasokonstrikci, u plodu může vzniknout až závislost, projevující se abstinenčními příznaky. „Výsledek rozborů nás šokoval, a proto jsme ihned provedli kontrolu všech zabalených šarží v akreditované laboratoři," uvedla Markéta Pavlínová, výrobní ředitelka společnosti Alika, která zprostředkovává prodej máku dalším obchodníkům, s tím, že jejich společnost provede kontroly.

Laboratoř Ústavu analýzy potravin a výživy pražské VŠCHT ve třech vzorcích máku původem z Česka našla vysoké množství opiových alkaloidů. V jednom z případů to bylo dokonce třikrát více, než povolují limity. „Vysoký obsah opiových alkaloidů pochopitelně znamená zdravotní riziko, tím spíš, když mák připravujeme pro děti," uvedla profesorka Jana Hajšlová, odbornice na kvalitu a chemickou bezpečnost potravin.

ZDROJ: AC24.CZ, AUTOR: AC24.CZ, 21. 5. 2019 (KRÁCENO)

Ze zahraničí

Severní Korea trpí nejhorším suchem za téměř 40 let, pomoc potřebuje až deset milionů lidí

Severokorejské úřady uvedly, že zemi sužuje nejhorší vlna sucha za posledních 37 let, a vyzvaly občany k boji proti škodám na úrodě způsobeným nepřízní počasí. Podle oficiální severokorejské tiskové agentury KCNA za prvních pět měsíců letošního roku spadlo v KLDR v průměru pouhých 54,4 milimetru srážek. To je nejméně od roku 1982, kdy ve stejném pětiměsíčním období dosáhl průměrný úhrn srážek v zemi 51,2 milimetru.

Světový program pro výživu (WFP) počátkem května upozornil, že příděly jídla v Severní Koreji klesly na 300 gramů na den, což je v tuto roční dobu vůbec nejnižší úroveň. Podle OSN nyní v KLDR potřebuje naléhavou potravinovou pomoc až deset milionů lidí, tedy 40 procent populace. KLDR bývá opakovaně postihována hladomorem, na který v polovině 90. let zemřely pravděpodobně statisíce lidí. Pokud jsou oficiální data přesná, znamenalo by to, že KLDR bude potřebovat až 1,5 milionu tun potravin, aby nedostatky v jejich produkci nahradila, píše BBC. V roce 2017 způsobila vlna veder v KLDR těžké škody na úrodě rýže, kukuřice, brambor a sójových bobů. Podle dostupných informací tehdy mnoho obyvatel Severní Koreje čelilo podvýživě a hrozila jim smrt hladem.

Severokorejské úřady přičítají vinu za nedostatek potravin kromě špatného počasí také mezinárodním sankcím, které byly zpřísněny po sérii jaderných a raketových testů KLDR v posledních letech. Na únorovém summitu ve Vietnamu americký prezident Donald Trump odmítl výzvu severokorejského vůdce Kim Čong-una ohledně zmírnění sankcí výměnou za dílčí odzbrojovací kroky.

EURO, 16. KVĚTNA, AUTOR: ČTK (KRÁCENO)

Sucho v Německu

Na mnoha místech v Německu prší příliš málo. Předseda vlády Bavorska chce proto přijmout dlouhodobá opatření. Hladina spodní vody dlouhodobě klesá. Je ale přesto třeba zajistit zásobení obyvatelstva pitnou vodou a závlahy v zemědělství. Do budoucna budou muset v hospodaření s vodou více spolupracovat obce a zemědělci. Několikaletým suchem jsou nejvíce postiženy bavorské oblasti Franky a Horní Falc.

HTTPS://WWW.FAZ.NET/25. 4. 2019/JS

Copa-Cogeca: Ze zprávy Karla Matouška o jednání skupiny Fytosanitární otázky, Brusel, 15. 5. 2019

Glyfosáty

C/C musí trvale řešit jak se stavět k otázce glyfosátů v EU. V institucích je určitá snaha o novou orientaci směrnice. Po problémech, kterým dnes čelí Monsanto (Bayer), je to velmi žhavá otázka. Italové se vyjadřují velmi skepticky k vývoji v USA. Je třeba přijít s alternativami (bioherbicidy?) Ale i tam se zvyšuje tlak. Španělé se ptají, jaká je vlastně kredibilita EFSA. A k tomu se všude přidávají velmi kritická stanoviska z medií. Komise by zde měla dělat daleko víc v komunikaci. Belgie - veřejnost je nyní většinově proti (také dopad Monsanto). Mělo by se rovněž již nyní jednat o dopadech po roce 2022 (zákaz?). Britský zástupce říká, že v USA je nyní otevřeno 1200 případů stížností na Monsanto. A je vidět, že jich je stále více. C/C by této otázce měla dát absolutní prioritu.

Copa-Cogeca: Ze zprávy Karla Matouška o jednání skupiny Potraviny, Brusel, 24.5. 2019

Komise začala v prosinci 2017 připravovat nový legální rámec pro zákaz glyfosátů. Provizorní návrh byl přijat v dubnu 2018, dohoda z 11.2.2019 předpokládá aplikaci od března 2021. Proběhly veřejné konzultace pro obnovení povolení a pro všechny studie hodnocení rizik.

Alkohol – informace o výživných hodnotách – nic nového. Konopí – je potřeba změnit regulace pro odrůdy a deriváty. Označení alkoholických nápojů včetně vína – složky na etiketě? Návrh nebyl přijat moc nadšeně, u vína odmítnuto. Zvažuje se otázka čárového kódu, ale pro většinu spotřebitelů je to nesrozumitelné. Jak předávat informace? Dnes to bylo sem zařazeno jako informace, pro příští schůzi jako samostatné téma: výživné hodnoty – barvy A až E (semafor). Předpokládá se, že to bude snadno čitelné, harmonizované a zároveň jako pobídka pro profesionály ke zlepšení složení produktů. Cílem je ukončit zmatek okolo značení. V Německu soud v jedné spolkové zemi zakázal užití Nutri-score u mražených potravin, je proti barevnému odlišení. EFSA to bude muset revidovat.

První slámové víno z Německa

Jeden vinař z Rýnsko-Hesenska letos získal slámové víno. Asi tunu hroznů pokusně poprvé sušil na půdě nad lisovnou na slámě. Rozhodl se k tomu proto, že ročník 2018 byl vynikající, kvalitou i množstvím, tak chtěl získat nějakou specialitu. Hrozny byly ještě před lisováním zcela zdravé.

V Itálii se nechávají vyschnout zavěšené hrozny, víno se pak nazývá „Ama-

rone“. Vinař se rozhodl pro rakouskou cestu sušením na slámě. V Rakousku se takové víno nazývá „Strohwein“, ale tento název je chráněný pro Rakousko, proto takto německý vinař nemůže své víno označit. Nyní přemýšlí o nějakém názvu, v každém případě musí být v Německu tento fantazijní název doplněn označením „víno ze zaschlých hroznů“.

WWW.SWR.DE/24. 4. 2019/JS

V roce 2018 bylo v Německu sklizeno 10,4 mil. hl moštu

Poslední ročník se tak vyznačuje po ročníku 2007 druhou nejvyšší sklizní v tomto tisíciletí, jak potvrdil Spolkový statistický úřad. Kvůli vysokému výnosu někteří vinaři by překročili možnost využívat označení jakostní víno, a proto část sklizně destilovali, aby nepřesáhli maximální povolený výnos. Nejvíce moštu bylo sklizeno v Porýní-Hesensku (2,9 mil. hl) a následovala Falc (2,5 mil. hl). Moštů pro zemské víno bylo sklizeno 0,5 mil. hl, pro jakostní víno 6,0 mil. hl a pro víno s přívlastkem 3,8 mil. hl.

DER WINZER/29. 4. 2019/JS

V Jihoafrické republice byla letos opět nižší sklizeň hroznů

V JAR sklidili letos (2019) 1,23 mil. tun hroznů, tedy meziročně o 1,4 % méně. Počítá se tak s produkcí 9,52 mil. hl vína. Je to nejnižší úroda od roku 2005. V předcházejících třech letech bylo velké sucho, které vinice dlouhodobě poznamenalo, i když konec minulého roku a tento rok byly srážkově normální. Také během kvetení révy nebylo nejvhodnější počasí. Během první poloviny sklizně bylo ideální počasí, v druhé polovině bylo chladno a deštivo. Dalším důvodem nižší sklizně je i pomalu se snižující plocha vinic.

WEINWIRTSCHAFT/9. 5. 2019/JS

Skončí diskuze s čížníky o zápachu vína po korku?

Na univerzitě Freiburg im Üechtland (Švýcarsko) byl vyvinut postup k určení zápachu po korku ve víně. Otázky typu „Mám to reklamovat? Je to opravdu korek?“ již nebudou zapotřebí. A už vůbec ne definitivní rozhodnutí čížníka, zda je víno vadné či ne. TCA nepochází vždy pouze z korku, ale příčinou může být i sud nebo jiné dřevěné části, s nimiž víno přišlo do styku. Takže TCA může obsahovat i víno se šroubovacím uzávěrem. Systém by mohl být uveden do praxe při dostatečném zájmu restaurací a domácností o jeho zakoupení, aby se výroba vyplatila. Na univerzitě to vidí v průběhu tohoto roku. Senzor při zjištění molekul 2,4,6-trichloranisolu (TCA) vydá optický signál, začne fluoreskovat. Pro nové měření lze senzor regenerovat.

Senzor je možné využít i pro některé jiné látky obsažené v pesticidech. Mohou tak být například nalezeny stopy pesticidů v ovoci či zelenině, či identifikovány výbušniny .

WWW.TAGESANZEIGER.CH/ DANIEL BÖNIGER/3. 5. 2019/JS A DER WINZER/15. 5. 2019/JS

Svaz Demeter snížil maximální možné množství mědi v biodynamickém vinohradnictví

Nařízení EU pro ekologickou produkci omezuje množství čisté mědi ve vinicích na 4 kg/ha a rok. Rakouský svaz Demeter toto množství pro své členy ještě snížil na 3 kg, přičemž se počítá průměr za sedm let. Představenstvo svazu k tomu vedlo jednak přesvědčení většiny biodynamických vinařů, že to postačuje, a pak také skutečnost, že dosud platila hranice 3 kg/ha a rok.

DER WINZER/15. 05. 2019/JS

Výsadba vinic na svahu sazečem

V Německu se používají sazeče už i na prudkých svazích, až do 55 % svažitosti. Ručně by 20 arů na takových svazích s řádky po spádnici sázelo 6 až 7 lidí dva týdny, pomocí sazeče je to hotovo za den. Celé zařízení má zkratku RMS (Raupenmechanisierungssystem), tj. pásový mechanizační systém a je konstruováno na extrémní svahy. Protože síla motoru pásového vozidla na všechny pracovní operace nestačí, a i z důvodu bezpečnosti, pomáhá nahoře na konci parcely umístěný naviják. Navigaci na řádky a přesnost výsadby zajišťuje laser.

HTTP://WWW.GENERAL-ANZEIGER-BONN.DE/17. 5. 2019/JS

Export vína z Německa v obalech Bag-in-box v roce 2018

V roce 2018 bylo celkem exportováno 3,3 mil. hl tichého vína (včetně vína dovezeného ze zahraničí), z toho bylo 78 % v lahvích, 18 % v BiB a 4 % nebaleného (sudového) vína. Z 583 tisíc hl v balení BiB tvořilo 496 tisíc dovezené víno, tedy reexport, a 87 tisíc hl víno německé. Nejvíce vína v tomto balení se vyvezlo do Belgie (161 tis. hl za 17 mil. € zahraničního a 1 tis. hl německého vína), následovalo Švédsko (86 tis. hl za 15 mil. €/34 tis. hl za 5 mil. €) a Nizozemsko (91 tis. hl za 12 mil. €/0). Další v pořadí byly Francie, Anglie, Norsko, Dánsko, Finsko a na 9. místě Česká republika (9 tis. hl za 1 mil. €/2 tis. hl).

DDW/6-2019/JS

Porovnání způsobů péče o půdu v řádku pod keřem

V německém Weincampus Neustadt/Weinstrasse byly v rámci bakalářské práce porovnávány různé způsoby omezování plevelů pod keři ve vinici: mechanické (Braun, Clemens), termické pomocí horké vody (Heatweed) a chemické pomocí glyfosátu (Durano TF). Výsledkem bylo, že nejúčinnější i nejekonomičtější je herbicid (2x za vegetaci) a následuje mechanické ošetření (2 – 4x), které může být jen o málo dražší nebo méně účinné. Termické ošetření k tomuto účelu ve vinici je pro praxi málo použitelné z důvodu vysoké spotřeby vřelé vody a nafty.

DDW/6-2019/AUTOR: D. SUSSET/JS

Automatický polní robot likviduje plevel elektrickým proudem

Robot má elektrický pohon a pracuje zcela autonomně. Přejíždí nad rostlinami, které rozpoznává podle jejich struktury, barvy a stínu listů. Své poznatky porovnává s uloženými daty a rozpozná tak kulturní rostlinu od plevele. Plevel pak „ošetří“ elektrickým proudem. Tím naruší rostlinné buňky natolik, že nemohou vést vodu a rostlina zaschne. Jeho předností je, že se může „učit“.

Robot byl vyvinut na Vysoké škole v Aachen (Německo) ve spolupráci s výrobci techniky. Svou praxi, po zmen- ▸

šení rozměrů, by měl robot zahájit ve vinicích při likvidaci plevelů, následně pak v polních kulturách a nakonec se předpokládá i jeho nasazení při sklizni zeleniny. Původně byl vyvíjen jako alternativa ke glyfosátům.

AGRARHEUTE/ANNE EHNTS/22. 5. 2019/JS

Nová rakouská vyhláška o sezonních pracovnících

Nedostatek pracovních sil se dotýká rakouských podnikatelů v zemědělství, lesnictví a turizmu již dlouho. Proto vznikla nová vyhláška, která nahrazuje 3 předcházející, v níž došlo ke zvýšení zahraničních sezonních pracovníků o 4,5 %. V turizmu je tak po celý rok (letní a zimní sezona) k dispozici 1.263 pracovních sil, v zemědělství je jich 2.727 a k tomu dalších 288 pouze na sklizeň.

DER WINZER/9. 5. 2019/JS

Xylella: aktualizované hodnocení EFSA

EFSA aktualizoval hodnocení rizik, která představují bakterie Xylella fastidiosa pro rostliny a plodiny v EU (včetně révy vinné). Aktualizované hodnocení poskytuje nový pohled a závěry na zvládání existujících epidemií a na zabránění jejich dalšího šíření v EU.

Aktualizované hodnocení rizik X. fastidiosa

Ovládání hrozby

Panel EFSA pro zdraví rostlin (PLH) využil počítačového modelování k simulaci, jak se X. fastidiosa rozšiřuje na krátké a dlouhé vzdálenosti za různých podmínek. Modelování ukázalo význam zavádění ovládacích opatření (např. těch specifikovaných Evropskou komisí) k zabránění dalšího rozšiřování a dokonce i k eradikaci nákaz. Modelování ilustrovalo relativní efektivitu používání různě velikých nárazníkových zón k ovládání nakažené oblasti.

Simulace také demonstrovaly význam sledování druhů hmyzu, které jsou známé jako přenašeči patogenu v Evropě – jako je pěnodějka Philaenus spumarius – a minimalizování prodlevy mezi detekcí a zavedením regulačních opatření, jako jsou odstraňování nakažených rostlin a vytvoření ohraničených oblastí.

Existuje lék?

Hodnocení potvrzuje, že stále není známa cesta, jak bakterie odstranit z nakažených rostlin v polních podmínkách. Účinnost chemických a biologických ovládacích opatření byla předmětem hodnocení celé řady nedávných experimentů. Výsledky ukazují, že tato opatření mohou dočasně v některých případech snížit závažnost onemocnění, ale neexistují důkazy o odstranění bakterií X. fastidiosa v polních podmínkách dlouhodobě.

Které země jsou ohrožené?

Počítačové simulace ukázaly, že ačkoliv má většina území EU stejné klima, ve kterém se patogen vyskytuje jinde ve světě, nejrizikovější oblastí je jižní Evropa. Modelování nicméně ukázalo určité odchylky z tohoto obecného pravidla, v závislosti na poddruzích, které se v dané lokalitě vyskytují. Podle simulací má například X. fastidiosa subsp. multiplex větší potenciál rozšířit se v severní Evropě, než jiné poddruhy.

ZPRAVODAJ PK ČR Č. 20/2019

V Galicii byli zadrženi čtyři padělatelé vína

V rámci policejní razie byl v Galicii (Španělsko) odhalen gang falšovatelů vína. Čtyřčlenná skupina naplnila přibližně 2 mil. lahví padělaným vínem. Čtyři osoby byly zatčeny a jedenáct sklepů a skladů bylo prohledáno. Vína byla označena falešnou etiketou DO Bierzo de Castilla a DO Tierra de Castilla, aniž by jejich kvalita tomu odpovídala. Cílem bylo padělaním dosáhnout vyšší prodejní ceny. Při razii bylo zajištěno i 330 tisíc €. Osm tisíc lahví bylo zatím staženo z oběhu.

WWW.MEININGER.DE/21. 5. 2019/JS

Evropský parlament požaduje přijetí přísnějších pravidel na ochranu opylovačů

Skupina více než sta europoslanců napříč politickými frakcemi požaduje, aby Evropská komise uložila členským státům EU povinnost přijmout zvláštní pravidla pro hodnocení škodlivosti pesticidů pro všechny opylovače. O schválené kompromisní verzi tzv. Bee Guidance document se bude hlasovat na Stálém výboru EK pro rostliny zvířata, potraviny a krmiva (SCOPAFF) ve dnech 20. až 21. května 2019.

Dle vyjádření belgického europoslance Barta Staese (Zelení) návrh dokumentu EK vylučuje posouzení chronické toxicity a rizik pro skupinu opylovačů, jejichž hodnocení bylo klíčovým faktorem vedoucím k rozhodnutí EK o zákazu použití 3 neonikotinoidů na volném prostranství. Poslanci EP požadují přijetí dokumentu v plném znění tak, aby všechny pesticidy podléhaly testům, zejména s ohledem na toxicitu pro opylovače. Dle vyjádření komisaře pro bezpečnost potravin Vytenise Andriukaitise by plán EK neoslabil ochranu včel, a zahrnoval by testy toxicity specificky pro včely medonosné. Vyloučeno by naopak mělo být hodnocení rizik pesticidů pro divoké včely a larvy, stejně jako pro ostatní opylovače.

ZPRAVODAJ PK ČR 19/2019

WHO vyzvala k urychlení implementace akčních plánů proti antimikrobiální rezistenci

Světová zdravotnická organizace vyzvala na konci dubna všechny země k urychlení implementace akčních plánů a dodržování svých závazků v boji proti kmenům bakterií, jež jsou rezistentní vůči většině běžně používaných antibiotik, a to v zájmu odvrácení globální zdravotní krize. Organizace varuje před možným fatálním dopadem antimikrobiální rezistence (AMR) v nejbližších letech, a žádá země, aby zajistily přístup k cenově dostupným antimikrobiálním látkám a vakcínám. Dále vyzývá k posílení investic do výzkumu nových technologií pro boj s bakteriemi rezistentními vůči lékům, a k postupnému snižování používání antimikrobiálních látek jako stimulátorů růstu v zemědělství.

ZPRAVODAJ PK ČR 19/2019

Bezdůvodně přísná regulace GMO v EU

Politika EU v oblasti geneticky modifikovaných organismů (GMO) je podle společnosti BIOTRIN extrémně přísná a de facto znemožňuje schválení nové GM plodiny (pro pěstování) v EU. „Rizika a nepřirozenost“, na kterých je politika GMO v EU založena, však ta-

kovou restriktivní regulaci nemohou ospravedlnit, došli k závěru dánští vědci v aktuálně zveřejněné studii. Nejen přírodovědci, biotechnologové, chemici a zástupci dalších přírodovědných oborů volají po změně postojů Evropské komise a Evropského parlamentu, ale připojují se také vědci z humanitní oblasti a upozorňují na potřebu odstranění restrikcí.

ZPRAVODAJ PK ČR Č. 20/2019

Spotřeba alkoholu ve světě rychle roste. Nejvíc v Asii, naopak východní Evropa zařadila zpátečku

Průměrná spotřeba alkoholu ve světě stále roste. Zatímco v roce 1990 to bylo 5,9 litru čistého alkoholu na dospělého, v roce 2017 už statistika hovořila o 6,5 litru. Podle rozsáhlé studie, která zkoumala vývoj ve 189 zemích světa, se průměrná spotřeba dostane do roku 2030 k hranici šesti a půl litrů. Experti varují, že ke snížení spotřeby alkoholu povedou jen globální řešení. Autoři práce zdůrazňují, že za stoupající spotřebu alkoholu mohou především dříve chudé země, které v současné době bohatnou. Nejvíce se situace mezi roky 2010 až 2017 zhoršila v Indii a Vietnamu, naopak k největšímu snížení konzumace došlo v Azerbajdžánu, Rusku, Velké Británii a Peru.

Studie vyšla v odborném časopise Lancet, vycházela z globálních dat z let 1990 až 2017. Od roku 1990 se množství vypitého alkoholu zvýšilo o 70 procent: z 20,999 milionů litrů na 35,676 milionů litrů. Zatímco v bohatých zemích se jeho spotřeba za tu dobu v podstatě nezměnila, v chudých a středně příjmových státech rostla. Vědci na základě nových dat předvídají, že do roku 2030 bude alkohol pít asi polovina všech dospělých. Před rokem 1990 se většina alkoholu konzumovala v bohatých zemích, vůbec nejvíc v Evropě. Ale tento vzor se postupně měnil, ve východní Evropě se konzumace výrazně snižovala, ale současně se zvyšovala v zemích, jako je Čína, Indie nebo Vietnam. A tento trend bude pokračovat i do roku 2030, kdy už Evropa nebude hlavním konzumentem alkoholu.

Roku 2017 byla nejnižší spotřeba alkoholu v severoafrických zemích a státech Blízkého východu. Dospělý tam průměrně vypije méně než jeden litr ročně. Naopak největší míra konzumace byla ve středoevropských a východoevropských zemích, kdy se průměr pohybuje kolem 12 litrů čistého alkoholu na dospělého a rok. Vůbec nejnižší spotřebu má Kuvajt (0,005 litru), nejvyšší Moldávie (15 litrů). Autoři zdůrazňují, že globálně klesá i počet abstinentů – ze 46 procent v roce 1990 na 43 procent v roce 2017. Roku 2030 už bude abstinentů jen 40 procent. Vědci varují, že se svět nepohybuje správným směrem: nadměrnou spotřebu alkoholických nápojů se nedaří omezovat. Volají proto po zavedení přísnějších pravidel, díky nimž by se podařilo konzumaci snížit. Mohlo by jít například o vyšší daně nebo povolení prodeje alkoholu jen ve specializovaných obchodech. Tato pravidla by podle nich měla platit po celém světě a na jejich dodržování by měla dohlížet OSN.

ZDROJ: ČESKÁTELEVIZE.CZ, AUTOR: KAR, 16. 5. 2019 (KRÁCENO)

Itálie nadále odmítá návrh na zavedení barevného označování výživových hodnot potravin Nutriscore na úrovni Evropské unie

Zástupci Itálie vyjádřili v Ženevě na začátku května své znepokojení nad návrhy Světové zdravotnické organizace (WHO) na zavedení zjednodušeného označování potravin pomocí barevné etikety „Nutriscore“. Řada členských zemí EU ale v posledních měsících tento systém značení postupně podpořila. Nutriscore má spotřebitelům jednoduše sdělit, jak je daný potravinářský produkt nutričně vyvážený. Itálie se staví proti tomuto systému s uvedením, že je barevné označení založené na principu „nutričních hodnot“ čistě politickou koncepcí bez vědeckého základu. Itálie se obává, že by Nutriscore mohlo odradit spotřebitele od nákupu některých italských produktů, např. masných výrobků, olivových olejů a sýrů. Na začátku minulého týdne bylo také v rámci Codex Alimentarius zahájeno první kolo rozhovorů, jejichž cílem bude stanovit mezinárodní standardy pro označování výživových údajů na přední straně obalu. Kodexový výbor pro označování potravin se zabýval otázkou, zda mají být stanovena harmonizovaná pravidla i pro tento typ označení potravin, protože v současné době existuje značná mezinárodní nesourodost.

ZPRAVODAJ PK ČR Č. 20/2019

Slovensko bude zálohovat PET lahve

Slovenská vláda schválila návrh zákona, který od roku 2022 zavádí zálohování PET lahví a plechovek s nápoji. Slovensko chce tímto krokem dosáhnout až 95procentní recyklace nápojových obalů, v současnosti je to asi 60 %. Vratná záloha za plastové lahve bude činit v přepočtu 3 Kč, u plechovek pak 2,60 Kč.

PRÁVO, 30. 5. 2019

Jídlo v koši v Německu: nejvíce plýtvá „klimaticky zodpovědná“ nastupující generace

Alespoň jednou týdně vyhazuje do koše jídlo třetina Němců ve věku 14 až 19 let. S rostoucím věkem počet lidí plýtvajících jídlem klesá. Produkce potravin přitom stojí za třetinou skleníkových plynů. Mladí lidé se v rámci ekologického hnutí často angažují v boji za ochranu klimatu a přírody. Jak ale zjistil průzkum společnosti Forsa, obecně se mladí lidé nechovají příliš ekologicky, pokud se jedná o zacházení s jídlem. Ve věku 14 až 19 let 31 procent z nich potraviny vyhodí do koše alespoň jednou týdně, 14 procent přiznalo, že to je vícekrát v týdnu. Se zvyšujícím se věkem podíl lidí, kteří plýtvají potravinami, klesá. Ve věku 20 až 29 let jednou týdně vyhazuje jídlo 23 dotázaných. Lidé, kterým je přes 60 let, se chovají v tomto směru nejvíce ekologicky, protože častěji než jednou týdně jídlo vyhodí pouze dvě procenta z nich.

V Německu skončí v koši každý rok 11 milionů tun potravin. Přitom na každého Němce ročně připadne 55 kilogramů vyhozeného jídla, které se mohlo ještě sníst. Většinou se jedná o zeleninu a ovoce. Zemědělství a potravinářský průmysl v globálním měřítku produkují třetinu emisí skleníkových plynů. Navíc se při produkci potravin, zejména masa, spotřebovává velké množství vody.

EURO 1. 5. 2019, AUTOR FRANTIŠEK NOVÁK (KRÁCENO)

Maďarsko sníží daň ze mzdy

Maďarská vláda představila nová opatření k podpoře hospodářského růstu a tvorbě nových pracovních míst. ▸

Tamní vláda se mimo jiné chystá od července snížit daň ze mzdy o dva procentní body na 17,5 %, klesnout by měla i DPH na ubytovací služby. Maďarská vláda chce udržet stávající silný ekonomický růst, který v prvním čtvrtletí dosáhl meziročního tempa 5,3 %.

MF DNES, 31. 5. 2019

Čína viní USA z ekonomického terorismu

Bílý dům podle čínského ministerstva zahraničí způsobil obrovské škody ekonomikám jiných zemí, a to včetně samotných USA. Obě země v současnosti vedou obchodní spory a vzájemně na sebe uvalují cla. Washington navíc tento měsíc zařadil čínskou technologickou firmu Huawei na tzv. černou listinu rizikových firem.

LN, 31. 5. 2019

Ve vleku eskalujících tarifních neshod s USA Čína opět pozastavila dovoz sóji ze Spojených států

Čína, která je největším importérem sóji na světě, v reakci na prohlubující se tarifní rozepře se Spojenými státy, pozastavila nákup sóji z USA. Dosavadní objednávky by nicméně rušit neměla. Dle nezávislých zdrojů kupci neobdrželi od státu žádné další příkazy pro pokračování takzvané koupě z dobré vůle a neočekávají, že v dohledné době, vzhledem k chybějícím dohodám v obchodních jednáních mezi USA a Čínou, dojde ke změně.

Donald Trump počátkem tohoto měsíce eskaloval svou obchodní válku s Čínou, když uvalil nová dovozní cla na import čínského zboží v hodnotě 200 miliard USD, což přimělo Peking k odvetným opatřením s dalšími vlastními tarify. Očekává se, že se Trump a jeho protějšek Xi Jinping znovu sejde na konci června na summitu G-20, což by dle některých analytiků mohlo přinést možné řešení.

ROBERT ČERNÍK, PRIME BROKERS, 31. 5. 2019 (KRÁCENO)

Američané uvalí cla na dovoz mexických rajčat

Vláda amerického prezidenta Donalda Trumpa se chystá uvalit cla ve výši 17,5 procenta na dovoz rajčat z Mexika. Informoval o tom server deníku Financial Times. Opatření má následovat poté, co Mexiko a USA nedosáhly v této oblasti dohody. Mexičané odhadují, že opatření by jejich zemědělce mohlo stát 350 milionů dolarů (přes osm miliard korun) ročně. „Jde o velmi špatné zprávy, je to velké zklamání," nechala se slyšet náměstkyně ministra pro zahraniční obchod Luz María de la Moraová. Podle ní opatření poškodí jak mexické producenty, z nichž řada bude muset skončit, tak americké spotřebitele.

ZDROJ: NOVINKY.CZ, AUTOR: BOŽ, NOVINKY.CZ, 8. 5. 2019 (KRÁCENO)

Čína představila vlastní odvetu za americká cla

Americko-čínská obchodní válka eskaluje, Peking oznámil uvalení dodatečných cel na americké dovozy v hodnotě zhruba 60 miliard dolarů. Čína tak reaguje na nedávné obdobné rozhodnutí ze strany Washingtonu. Nová cla v rozmezí 5 až 25 % se budou týkat více než pěti tisíc produktů a podle čínského ministerstva financí mají platit od 1. června.

E15, 14. 5. 2019

Reuters: Trump zatím cla na auta nezvýší

Prezident USA Donald Trump podle zdrojů agentury Reuters zřejmě odloží rozhodnutí o nových clech na dovoz automobilů a součástek z EU až o šest měsíců, americké úřady nyní podle agentury řeší především obchodní vztahy s Čínou. USA minulý týden zvýšily clo na dovoz čínského zboží v objemu 200 miliard ročně na 25 procent.

MF DNES, 16. 5. 2019

Schodek Unie s Čínou dosáhl 185 miliard eur

Schodek Evropské unie v obchodování s Čínou se loni prohloubil na 185 miliard eur ze 178 mld. eur v předchozím roce. Dovoz z Číny loni podle Eurostatu meziročně stoupl o pět procent na 395 mld. eur, export z EU do Číny se zvýšil o šest procent na 210 mld. eur. Čína je po USA druhým nejvýznamnějším obchodním partnerem Evropské unie.

MF DNES, 28. 5. 2019

Zvyšování cel dopadá i na evropské firmy

Stupňující se obchodní napětí mezi USA a Čínou již dopadá i na evropské firmy působící na čínském trhu. Podle průzkumu Obchodní komory EU v Číně způsobily spory a cla újmu třetině evropských společností, které v zemi podnikají. Firmy si stěžují zejména na to, že jsou stále častěji nuceny čínské straně předávat své know-how.

PRÁVO, 25. 5. 2019

USA zrušily cla na ocel a hliník z Kanady

Spojené státy americké zrušily cla na dovoz oceli a hliníku z Kanady. Obě země to oznámily ve společném sdělení. Kanada souběžně zruší odvetná cla na americké výrobky. Obdobný krok se čeká mezi USA a Mexikem.

E15, 20. 5. 2019

Rada EU nepřijala nová pravidla pro spotřební daň na pivo se sníženým obsahem alkoholu

Ministři hospodářství a financí členských států EU v rámci Rady pro hospodářské a finanční věci EU, která se uskutečnila dne 17. května 2019 v Bruselu, nepřijali nová pravidla pro spotřební daň na pivo se sníženým obsahem alkoholu. Evropská komise na konci května loňského roku navrhla uplatňovat sníženou sazbu spotřební daně pro alkoholické nápoje i u piva s obsahem alkoholu do 3,5 % objemu (dosavadní limit byl 2,8 %). Komise tento krok zamýšlela jako motivaci pro pivovary k zavedení nových inovací a vytváření nových produktů, spotřebitele by tento krok měl naopak motivovat k větší preferenci alkoholických nápojů s nízkým obsahem alkoholu, a v důsledku tedy ke snížení konzumace alkoholu celkově. Rada EU nyní bude v jednáních pokračovat na technické úrovni s cílem dosáhnout dohody v Radě EU co nejdříve.

ZPRAVODAJ PK ČR 21/2019

Evropská komise – Tisková zpráva: Komise navrhuje zvýšit transparentnost cen v potravinářském řetězci

Brusel 22. května 2019 - Poté, co se Komise zasadila o zákaz nekalých obchodních praktik a lepší spolupráci výrobců, dnes představila třetí návrh usilující o spravedlivější potravinářský dodavatelský řetězec. Má být zajištěn transparentnějším oznamováním cen v celém jeho průběhu. Evropská komise dnes předložila návrh, díky němuž budou k dispozici klíčové informace o tom, jak se během pohybu zemědělsko-potravinářských produktů dodavatelským řetězcem určují jejich ceny.

Z rozdílů v nákupní a prodejní ceně lze vyčíst vedlejší náklady (např. náklady na dopravu, pojištění, skladování atd.) mezi prodávajícím a kupujícím. Větší transparentnost může pomoci k lepším obchodním rozhodnutím a zlepšit důvěru ve spravedlivý obchod mezi jednotlivými stupni dodavatelského řetězce. Přístup k včasným a snadno dostupným informacím o vývoji trhu je rovněž klíčem k tomu, jak být efektivně konkurenceschopný na celosvětových trzích. Silnější postavení zemědělců v potravinářském dodavatelském řetězci bylo pro Komisi vždy prioritou. Větší transparentnost trhu umožní rovný přístup k jasnějším informacím o cenách a spravedlivější a vyváženější potravinářský řetězec.

K dispozici sice je velké množství informací o vývoji na zemědělských trzích (ceny, objemy výroby, zásoby atd.), neexistují však téměř žádné informace o dalších klíčových trzích v zemědělsko-potravinářském řetězci, konkrétně o těch, které působí mezi zemědělci a spotřebiteli na úrovni zpracování potravin a na maloobchodní úrovni. Tato asymetrie informací mezi zemědělci a ostatními aktéry dodavatelského řetězce staví zemědělce do značně nevýhodného postavení a narušuje důvěru ve spravedlivé obchodování. Na nedostatek informací o vývoji na trhu od zpracovatelů a maloobchodníků se poukazuje jako na tzv. „černou skříňku" zemědělsko-potravinářského řetězce. Dnešní návrh tuto skříňku otvírá.

Navrhovaná opatření se budou týkat odvětví masa, vajec, mléka a mléčných výrobků, ovoce a zeleniny, polních plodin, cukru a olivového oleje. Vycházejí ze stávajících systémů sběru údajů a z již používaných postupů, kterými hospodářské subjekty a členské státy sdělují Komisi informace o trhu. Nyní budou mít širší oblast působnosti. Za sběr údajů o ceně a trhu bude odpovědný každý členský stát. Komise doporučuje, aby si členské státy zvolily nákladově nejefektivnější přístup a v zájmu snižování administrativní zátěže se nezaměřovaly na malé a střední podniky. Členské státy sdělí údaje Komisi, která je následně zveřejní na svém portálu zemědělsko-potravinářských údajů a prostřednictvím středisek EU pro sledování trhu. Je nezbytné, aby informace poskytované členskými státy byly přesné a včasné.

Podle pravidel Komise pro zlepšování právní úpravy je nyní návrh zveřejněn po dobu čtyř týdnů k veřejné konzultaci. Evropská komise jej pak přijme a plánuje, že vstoupí v platnost šest měsíců po přijetí.

(KRÁCENO)

Evropská komise – Tisková zpráva: Oběhové hospodářství: Rada s konečnou platností schválila nové předpisy o plastech na jedno použití, které mají snížit objem plastového odpadu v mořích

Brusel 21. května 2019 - Rada Evropské unie dnes schválila ambiciózní návrh Komise, jak se vypořádat s odpadky tvořenými deseti nejčastějšími plastovými výrobky nacházenými v mořích a na evropských plážích, opuštěnými lovnými zařízeními a oxo-plasty.

Předpisy o plastových výrobcích na jedno použití a lovných zařízeních počítají s různými opatřeními podle druhu výrobku a staví EU celosvětově do čela boje proti odpadkům v moři. Bude tak zakázán prodej plastových výrobků na jedno použití, jako jsou příbory, tácky a brčka, pro něž existují dostupné a cenově přijatelné alternativy. U ostatních produktů se bude klást důraz na omezení jejich používání, a sice snižováním spotřeby na úrovni členských států, formou požadavků na design a označování a zavedením povinností výrobců ohledně nakládání s odpady a odklízení odpadků. Nové předpisy, které dnes Rada schválila, pomohou chránit životní prostředí i zdraví lidí a současně prosazovat udržitelnější způsoby produkce a spotřeby. Evropa nastavuje novou laťku vysoko, pro sebe i pro zbytek světa.

Nové předpisy jsou přiměřené a zacílené tak, aby dosáhly co nejlepších výsledků. Na různé výrobky se tak budou uplatňovat rozdílná opatření. Nové předpisy zavedou:

- zákaz určitých plastových výrobků na jedno použití, k nimž na trhu existují alternativy: plastových vatových tyčinek, příborů, tácků, brček, míchátek, tyček k balónkům, kelímků a nádob na potraviny z expandovaného polystyrenu a všech výrobků z oxo-rozložitelných plastů,
- opatření ke snížení spotřeby nádob na potraviny a nápojových kelímků z plastu a zvláštní značení a označování určitých výrobků,
- rozšířenou odpovědnost výrobce, jež bude pokrývat náklady na odklízení odpadků a jež se bude vztahovat na výrobky, jako jsou tabákové filtry a lovná zařízení,
- tříděný sběr až 90 % plastových lahví do roku 2029 (77 % do roku 2025) a požadavek, aby víčka byla navrhována tak, aby byla spojena s lahví, a dále, aby od roku 2025 PET lahve obsahovaly 25 % recyklovaných plastů a od roku 2030 všechny plastové lahve obsahovaly 30 % recyklovaných plastů.

Další kroky

Po dnešním rozhodnutí Rady Evropské unie bude následovat zveřejnění textů v Úředním věstníku Evropské unie. Směrnice vstoupí v platnost 20 dní po vyhlášení. Poté budou mít členské státy dva roky na to, aby legislativu provedly do svého vnitrostátního práva.

Evropská komise – Tisková zpráva: Od 15. května zlevní volání do ostatních zemí EU

Brusel 13. května 2019 - Od 15. května začne platit nový cenový strop pro všechny mezinárodní hovory a SMS v rámci EU. To znamená, že lidé budou při volání ze své země do jiného státu Unie platit nejvýše 19 centů za minutu hovoru. Zaslání SMS zprávy je přijde na maximálně 6 centů. Obě ceny jsou bez DPH.

Nové předpisy o mezinárodním volání řeší velké cenové rozdíly, které dříve existovaly mezi členskými státy. Běžná cena za hovor v rámci Unie v pevné či mobilní síti byla v průměru třikrát vyšší než běžná cena za hovor „domácí". Poslání SMS zprávy v rámci Unie pak stálo ▸

průměrně dvakrát tolik co její poslání v rámci domovského státu. V některých případech mohlo být volání do jiné země Unie dokonce až desetkrát dražší než volání ve vlastní zemi.

Telekomunikační operátoři v celé EU budou muset spotřebitele o nových cenových stropech informovat. Předpisy začnou ve všech 28 zemích EU platit 15. května a brzy se začnou uplatňovat také v Norsku, na Islandu a v Lichtenštejnsku.

Maximální cena je stanovena pouze pro osobní spotřebu, tj. použije se pouze v případě soukromých osob. Firemních zákazníků se tato cenová regulace netýká, protože ti mohou využívat zvláštních nabídek několika operátorů, které jsou právě pro ně zvláště atraktivní.

(KRÁCENO)

Evropská komise – Přehled údajů - Otázky a odpovědi: zastropování cen mezinárodních hovorů a SMS zpráv v rámci EU

Brusel 13. května 2019 – Bude volání a posílání SMS zpráv z jedné země EU do druhé díky novým telekomunikačním předpisům levnější?

Od 15. května 2019 je cena telefonických hovorů přes pevnou linku i mobilní telefon z jedné země EU do druhé zastropována na 19 eurocentech za minutu (+DPH). Maximální cena SMS zprávy je 6 eurocentů (+DPH). Cena nezahrnuje DPH, která se liší podle členského státu EU, v němž je umístěn operátor realizující hovor (členské státy uplatňují DPH v rozmezí 17 až 27 %). Příklad: Maria žije v Itálii, její dcera pracuje v Belgii. Maria obvykle s dcerou protelefonuje asi dvě hodiny měsíčně. Hovory z pevné linky s využitím domácího italského tarifu by stály 0,89 eur za minutu, takže Marii telefonáty s její dcerou stojí asi 105 eur měsíčně. Podle nových pravidel by platila maximálně 0,23 eur (včetně DPH) za minutu, takže by stejná doba volání stála nejvýše 27 eur. To je čtyřikrát méně než předtím, celkem tak ušetří 78 eur.

Jaký je rozdíl mezi mezinárodními hovory a roamingem?

Jako roaming se označuje, když používáte svůj mobilní telefon při cestování do jiné země. Občané EU mohou od 15. června 2017 při cestách v rámci EU využívat roaming za domácí ceny. Lidé mohou používat své mobilní telefony v zahraničí (v EU) bez přirážky. Pravidlo roamingu za domácích podmínek platí pro veškeré hovory, SMS zprávy i datové služby: uplatňují se stejné tarify, jako by uživatel byl doma. V případě nadměrného využívání roamingových služeb nicméně mohou být účtovány příplatky. Za mezinárodní hovory a SMS (při komunikaci v rámci EU) se považuje volání na telefonní číslo jiné země EU s použitím domácího mobilního telefonu nebo pevné linky, přičemž jsou spotřebitelé ve své domovské zemi. Avšak jakmile se dostanou do zahraničí, jsou jejich hovory roamingovými hovory a jsou účtovány jako domácí volání, a to i když zavolají na telefonní číslo jiného členského státu.

Příklad: Marcin žije v Polsku, má mobilní telefon od polského operátora. Při cestě do Belgie využívá roaming. Díky pravidlu roamingu za domácích podmínek je sazba všech jeho hovorů domů do Polska nebo do jakéhokoli jiného členského státu stejná, jako by byl v Polsku a volal na polské číslo. Na druhé straně když Marcin z domova volá telefonní číslo jiné země EU, zaplatí maximálně 19 eurocentů za minutu (+DPH).

Platí tato pravidla pro každého?

Zastropované ceny platí pouze v případě použití pro osobní potřebu, tj. pro soukromé zákazníky. Tato cenová regulace se nevztahuje na zákazníky z řad podnikatelů, pro něž řada operátorů poskytuje obzvláště atraktivní komerční nabídky.

Existuje limit na počet využitých minut nebo SMS zpráv za nižší ceny?

Ne, žádný limit není.

Příklad: Maria bude moci z Itálie zavolat své dceři do Belgie tolikrát, kolikrát bude chtít, a vždy zaplatí maximálně 19 centů za minutu (+DPH).

Dostanou občané EU 15. května nějaké oznámení o nových cenách? Jak bude vypadat?

Ano. Operátoři nabízející služby v EU mají povinnost ceny nových tarifů oznámit. Způsob kontaktu se svými zákazníky si zvolí sami (např. SMS zprávou nebo e-mailem).

Uplatní se zastropované ceny automaticky, nebo musí občané provést nějaký úkon, aby mohli nižší ceny využívat?

Operátoři musí nabízet zastropované ceny za mezinárodní hovory a SMS zprávy standardně. Spotřebitelé by tedy měli mít příznivější tarify k dispozici ihned potom, co vstoupí v platnost, aniž by museli cokoli dělat.

Co se stane v případě balíčků služeb? Jak nové cenové stropy ovlivní tyto nabídky?

Pokud spotřebitel využívá balíček zahrnující pevně stanovený objem mezinárodních hovorů / SMS zpráv v EU za stanovenou cenu, pak se cenový strop neuplatní. Pokud se však spotřebitelé budou domnívat, že po vstupu tohoto cenového stropu v platnost jejich balíček již nepředstavuje finančně nejvýhodnější nabídku, mohou u hovorů v rámci EU a SMS zpráv vždy přejít na tarif za minutu.

Příklad: Mario má předplatné, které zahrnuje 50 minut volání v kterékoli zemi EU, neomezené domácí volání a neomezená domácí data, za cenu 30 eur. Jsou měsíce, kdy celých 50 minut nevyčerpá, ale vypočítal si, že celkově je pro něj toto předplatné výhodnější, protože zahrnuje další služby, které využívá hodně. Může tak s tímto tarifem pokračovat. V tomto případě se cenový strop neuplatní.

Vztahují se na tyto stropy nějaké výjimky?

Za výjimečných okolností mohou vnitrostátní regulační orgány pro elektronické komunikace udělit operátorovi z cenové regulace výjimku. Děje se tak skutečně výjimečně, v případě operátorů, kteří se specializují na mezinárodní volání nebo mají na domácích cenách velmi nízkou ziskovou marži. Vnitrostátní regulační orgán v oblasti telekomunikací by měl mít seznam operátorů, kterým může být výjimka udělena.

(KRÁCENO)